

OBRTNI VESTNIK

Strokovni list za povzdigo in napredek slovenskega obrtništva

„Obrtni Vestnik“
izhaja
nesečno dvakrat, in sicer
sakega 1. in 15. v mesecu
ter stane celoletno Din 40.—
polletno Din 20.—
posamezna številka Din 2.—

Oficijelno glasilo „Zveze obrtnih zadrug v Ljubljani“
in „Splošne zveze obrtnih zadrug v Mariboru“ ter
slovenskih obrtnih društev v Sloveniji.

Netrankirani dopisi se ne sprejemajo. — Rokopisi se ne vračajo.
Ponatiski dovoljeni le z navedbo vira.

Uredništvo in upravništvo: Ljubljana, Dunajska cesta št. 20.

Cene inseratom:
Pri x objavi 1/1 str. 600—
" " " 1/2 " 300—
" " " 1/4 " 150—
" " " 1/8 " 75—
" " " 1/16 " 37 50

IX. letnik.

V Ljubljani, dne 15. avgusta 1926.

Štev. 16.

Obrtnikom ljubljanske in mariborske oblasti!

Volitve v zbornico za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani so razpisane.

Dne 22. septembra t. l. bodo volili obrtniki svoje zastopnike v zbornico, ki je najvišji gospodarski forum Slovenije.

23. otonik bo oddalo svoj glas in določilo one tovariše, ki naj zastopajo obrtništvo v obrtnem odseku zbornice.

Obrtništvo, organizirano v obrtnih in gostilničarskih društvih in zadrugah, ki so včlanjene v „Zvezi obrtnih društev za Slovenijo v Celju“, „Zvezi obrtnih zadrug v Ljubljani“, „Splošni zvezi obrtnih zadrug v Mariboru“, „Zvezi gostilničarskih zadrug v Ljubljani“ in „Zvezi gostilničarskih zadrug v Celju“, je sklenilo nastopiti pri teh volitvah z enotno in skupno „Stanovsko listo obrtniških organizacij ljubljanske in mariborske oblasti“.

To organizirano obrtništvo odločno odklanja vsako vmešavanje političnih strank in skupin s politično primesjo in vseh izvenobrnitiških elementov v te volitve, katere imajo popolnoma stanovsko-gospodarski značaj.

Obrtništvo odklanja pri teh volitvah vsa dnevna politična gesla in fraze, katere imajo edino le ta namen, da zaslužujejo obrtništvo političnim strankam.

Zbornica za trgovino, obrt in industrijo ima namen obravnavati in pospeševati vsa pereča vprašanja pridobitnih slojev in ščititi posameznika ne glede na njegovo eventualno strankarsko pripadnost.

Boj za obstanek vseh slojev in stanov v državi je vsled razmer, ki jih je ustvarila svetovna vojna, silno težak in obupen, zlasti je ogrožen obstoj obrta vsled konkurence inozemske industrije, kateri se odpirajo vrata na stežaj.

Vsled nerazumevanja potreb pridobitnih slojev, zlasti obrtništva, so se ustvarjali zakoni, ki so tem slojem naravnost sovražni in škodljivi.

Socialni zakoni so zadeli obrtništvo z vso krutostjo. V teh zakonih predpisane dajatve ogrožajo obstoj obrtništva. Zakon za socialno zavarovanje se mora nujno reformirati tako, da bo država na teh dajatvah soudeležena sorazmerno z delodajalci in delojemalci.

Dosedanja carinska in tarifna politika je našo obrt zavirala in skoraj da uničila. Državne dobave so za obrtništvo vsled nesmotrenih predpisov nedosegljive,

kar povzročajo vidno naraščajočo brezposelnost obrtnikov in pomočnikov. Sedanji sistem pri oddaji državnih dobav je treba revidirati in ga usmeriti tako, da bo obrtništvo v polni meri vpoštevano.

Davki, ki tlačijo obrtništvo, so krivično razdeljeni. Predpogoj pravične razdelitve je izenačenje davkov v vsej državi. Prevelike točilne takse in trošarine ubijajo gostilničarsko obrt, zlasti v Sloveniji, katera je po taksah in trošarini dvojno prizadeta.

Stari obrtni zakoni so nepopolni in za posamezne dele države različni ter pospešujejo šušmarstvo, katero se je po vojni neizmerno razcvetelo v največjo škodo obrtništva. Ustvaritev novega edinstvenega obrtnega zakona za vso državo, ki bo vpošteval vse pravice obrtništva, je zanj predpogoj obstanka in prvica.

Strokovno šolstvo je navezano v največji meri na dobrovoljne prispevke denarnih zavodov in posameznikov, vsled česar je slabo in nezadostno razvito. Država je po ustavi dolžna skrbeti za brezplačen pouk. Pri vseh osnovnih šolah se morajo ustanoviti obrtno-nadaljevalne šole, katere imajo namen, vzgojevati obrtniški naraščaj.

Obrtni krediti „Narodne banke“ so nezadostni in vezani z velikimi zaprekami. Ti krediti se morajo povečati in dati na razpolago obrtnim kreditnim zadrugam.

Slovenija, kjer je obrt v naši državi najbolj razvita in katere blagostanje sloni na procvitu obrtništva, mora uživati od države posebno zaščito.

Vse v strokovnih organizacijah združeno obrtništvo si je v svesti, da more doseči vse te navedene zahteve le tedaj, ako bo v Zbornici za trgovino, obrt in industrijo zastopano po tovariših, ki so že dolga leta neumorno delovali na strokovnem obrtniškem polju, ustvarjali in vodili organizacije in ki poznajo težnje obrtništva. Zboljšanje razmer je pričakovati le potom nepolitičnih stanovskih strokovnih organizacij, katere morajo voditi obrtništvo ne glede na politične prilike v državi.

Zbornica je ono torišče, kjer naj govori le obrtnik za obrtnika in kjer naj preneha vsaka politična mržnja. Ven s politiko iz gospodarskih institucij in naprej k cilju za doseg pravic in enakopravnosti obrtništva!

Tovariši! Vaše organizacije vas zovejo, da oddaste svoje glasove za tiste sotovališče, katere ste sami predlagali na nešteti zborovanjih in sestankih in katere priporočajo Vaše stanovske organizacije.

Celje, dne 10. avgusta 1926.

Ivan Rebek, ključavničar in predsednik Občeslovenskega obrtnega društva v Celju; *Engelbert Franchetti*, brivski mojster in predsednik Zveze obrtnih zadrug v Ljubljani; *Ivan Bizjak*, krojaški mojster in predsednik Zveze obrtnih društev za Slovenijo v Celju; *Franjo Bureš*, sedlarski mojster in predsednik Splošne zveze obrtnih zadrug v Mariboru; *Drago Bernardi*, hotelir in predsednik Zveze gostilničarskih zadrug v Celju; *Franc Kavčič*, gostilničar in načelnik Zveze gostilničarskih zadrug v Ljubljani; *Miha Vahtar*, knjigovez in predsednik Slovenskega obrtnega društva v Mariboru ter podpredsednik Skupne obrtne zadruge v Mariboru; *Josip Rebek*, ključavničar in predsednik Obrtnega društva v Ljubljani; *Ivan Kersnič*, krojaški mojster in načelnik Zadruga krojačev v Ljubljani; *Fran Špes ml.*, zidarski mojster in predsednik Strokovne zidarske zadruge v Mariboru; *Filip Ogrič*, zoboteknik in predsednik Obrtnega društva v Novem mestu; *Ivan Žurman*, pekovski mojster in podnačelnik Kolektivne zadruge v Slovenski Bistrici; *Ivan Bernik*, mizarski mojster in načelnik Mizarske zadruge v Ljubljani;

Janko Horvat, slikar in predsednik Obrtnega društva v Ljutomeru; *Rudolf Kuhar*, mizarski mojster in načelnik Mizarske zadruge v Mokronogu; *Alojz Rozman*, gostilničar in predsednik Gostilničarske zadruge v Prevaljah; *Karel Iglič*, krojaški mojster in načelnik Kolektivne zadruge v Logatcu; *Miha Koren*, zlatar in predsednik Obrtnega društva v Trbovljah; *Josip Berlič*, gostilničar in načelnik Gostilničarske zadruge v Ptujju; *Anton Štefe*, čevljarški mojster in predsednik Obrtnega društva v Kranju; *Karel Podhraški*, kleparski mojster in načelnik Skupne zadruge v Slovenski Bistrici; *Josip Holy*, brivski mojster in predsednik Obrtnega društva v Brežicah; *Josip Klubička*, čevljarški mojster in odbornik Čevljarske zadruge v Mariboru; *Franc Dolžan*, kleparski mojster v Murski Soboti; *Ivan Rozman*, čevljarški mojster v Ljubljani; *Josip Ambrožič*, gostilničar v Ljubnem na Gorenjskem; *Martin Kolšek*, čevljarški mojster v Celju; *Leopold Turšič*, mizarski mojster v Cerknici; *Karel Hmelina*, dimnikarski mojster v Slovenjgradcu; *Stefan Rožič*, pleskarski mojster v Ljubljani; *Stjepan Čoh*, gostilničar v Rogaški Slatini; *Franc Nerad*, zidarski mojster v Celju; *Miloš Rozin*, kleparski mojster v Trbovljah; *Josip Kolar*, mizarski mojster na Vrnskem; *Ivan Virant*, gostilničar v Žalcu; *Jernej Golčar*, sodarski mojster v Celju.

Obrtniška razstava Slovenije v Ljubljani.

Dne 28. julija t. l. se je vršila seja načelstva Zveze obrtnih zadrug v Ljubljani, ki je obširno razpravljala o prireditvi obrtniške razstave, ki naj bi se vršila jeseni prihodnjega leta v prostorih Ljubljanskega velesejma.

Seji so prisostvovali tudi direktor Tehnične srednje šole g. J. Reisner, arh. profesor g. Rado Kregar, ravnatelj Ljubljanskega velesejma g. Milan Dular in tajnik Zbornice za trgovino, obrt in industrijo gospod dr. Ivan Pless.

Arh. prof. g. Rado Kregar je podal kot strokovnjak na seji jako izčrpen referat, kako naj bi se ta razstava priredila. *Vse zadruge v Sloveniji, kakor tudi posamezne obrtnike pa prosimo, da o razstavi razpravljajo na svojih sejah in podajo Zvezi obrtnih zadrug v Ljubljani do konca tekočega meseca svoje mnenje in predloge.* Referat g. Kregarja v celoti objavljamo:

Slovenski obrtni in industrijski krogi so priredili po prevratu že številne razstave, ki pa so podale v več ali manj pregledni obliki današnje stanje obrti in industrije Slovenije.

Slika ni bila nikdar popolna, celotna.

Raznim prilikam in namenu odgovarjajoča obrtna razstava mora zavzeti najrazličnejši obseg, obliko, aranžma in organizacijo. Možne so sledeče vrste razstav:

1.) Zgodovinska razstava, ki poda pregled razvoja posameznih panog v teku časa; v raznih dobah, raznih krajih Slovenije. Nadalje se more zasledovati uporaba raznega materiala ter način njegove obdelave. Ta razstava more nuditi statistiko razmaha, ustanavljanje novih podjetij, naraščanje delavstva itd. Lahko pa tvori zgodovinska razstava oddelek splošne razstave. V ta namen se uporabijo tabele, grafikoni, zemljepisne karte, fotografije ter umetno obrtni predmeti zgodovinske vrednote. Material za zgodovinski del razstave se more dobiti od privatnikov, privatnih in javnih zbirk. Zgodovinski del razstave

je vedno velike važnosti za razumevanje moderne dobe in njenih oblik.

2.) Sorodna zgodovinski razstavi je etnografska razstava, ki nudi enako pregled razvoja posameznih panog v določenih krajih v gotovih dobah, poudarjajoč pa predvsem vpliv pokrajine, miljeja, materiala itd., kar da produktom povsem tipično lice. Ti vplivi so merodajni v prvi vrsti za oblikovanje predmetov za uporabo materiala in njegovo tehnologijo. Mogoč je aranžma zgodovinske razstave na etnografski bazi.

3.) Vsakoletno se prirejajo sezonske razstave, ki vsebujejo zgolj moderne produkte ter nudijo pregled dela in napredka novejšega časa, predvsem poudarjajoč kvaliteto izdelave, plemenitost materiala in estetsko modernih form. Te vrste razstave tvorijo najkarakterističnejše lice moderne dobe.

4.) V prvi vrsti informativnega značaja je propagandna razstava, ki poda sliko in pregled moderne produkcije, vrsto in uporabo materiala, kapaciteto produkcije kvaliteto izdelkov, njihovo ceno, nadalje organizacijo obrti in industrije, njen obseg itd. Te vrste razstave se prirejajo v inozemstvu, da informirajo tuje trgovske, obrtne in industrijske kroge, ki o naših prilikah niso dovolj informirani ter so velike važnosti posebno za izvozno trgovino.

5.) Posebne vrste je prodajna razstava ali semenj, katera ima v glavnem namen razprodati razstavljeno blago.

6.) Temu sorodna je vzorčna razstava, kjer se na podlagi razstavljenih vzorcev sklepajo kupčije ter se informira trgovske kroge o vrsti produkcije, o cenah itd. Prodajna in vzorčna razstava sta često združeni. V prvi vrsti važno za te razstave so cene in povpraševanje po gotove vrste blagu. Produktivnost, forma in kvaliteta predmetov vsled tega ne more biti vedno merodajna.

7.) Pomembne v razvoju moderne obrti so obrtnošolske razstave ter one obrtnega naraščanja. Razstavljene predmeti kažejo napredek in inteligenco mladine ter nudijo pregled vzgoje in izpopolnitev strokovnega poduka raznih

zavodov in podjetij. Te vrste razstave navajajo naraščaj k tekmovanju ter vzbujajo veselje in ljubezen do poklica in dela.

8.) Važno za moderno obrt je higijena v produkciji, higijena obratov, higijena delavstva, od katere je v veliki meri odvisno zdravje delavstva. Konkurence zmožna je le ona obrt in industrija, ki ima zdrave delavske sile. Bolno delavstvo je le v breme vsakemu podjetju. Pravo sliko moderne obrti in industrije se more dobiti le, če se spozna tudi njene higijenske prilike. Iz tega razloga mora biti vsaki razstavi, ki hoče biti res popolna, priključen higijenski oddelek.

Z ozirom na bodočo obrtno razstavo je potrebno, da se določi njen obseg in program ter s tem omogoči sestavo aproksimativnega proračuna. Ker Slovenci še nikdar nismo imeli prilike pokazati stanje naše obrti in industrije v celoti, sem mnenja, da bi storili to o priliki bodoče obrtne razstave, ki naj bi bila predvsem reprezentančnega značaja.

Zato bi morala ta razstava vsebovati vse prednosti navedenih vrst. Namen naj bi bil, podati sliko zgodovinskega razvoja slovenskih obrti v posameznih dobah in krajih, etnografske vplive na oblikovanje, uporabo materiala itd. Sistematičen pregled organizacije, razvoja, razmaha posameznih vrst. Ona bi nudila material za študij nacionalnim ekonomom, znanstvenikom in politikom. Razvoj oblik, vpliv tuje kulture in moderne umetnosti, vpliv naroda bi služil za podlago delu našim obrtnim umetnikom.

Del razstave, obsegajoč obrtno šolstvo ter izdelke obrtnega naraščaja, bi informiral naše strokovno učiteljsstvo o nedostatkih in napredku strokovnega poduka. Higijenski del bi nudil dovolj materiala za študij zdravnikom, zavarovalnicam, higijenskim oblastvom itd.

Predvsem pa bi podala ta razstava pregled moderne produkcije, njene kvalitete, njene produktivne sile. Vzbudila bi smisel za pošteno reelno konkurenco, ki naj bazira na kvaliteti produkcije, ekonomični izrabi materiala in delovnih moči.

Predmeti, izdelani za to razstavo, bi se prihranili ter uporabili za udeležbo na bodočih svetovnih razstavah, katerih se do sedaj Slovenci nismo mogli udeleževati s takim uspehom, s kakršnim bi bilo želeli, kljub temu, da so nam za to podani vsi pogoji, ki so lastni industrijsko najbolj razvitim pokrajinam naše države.

Res je, da razstavljalet ne more in ne sme iskati na taki razstavi takojšnjih materialnih koristi. Ali često je moralen uspeh večje važnosti in trajnejših koristnih posledic, kot pa momentani materialni dobiček. Le tako je razumeti in utemeljiti opravičbo do ogromnih žrtev, ki jih doprinašajo države in privatniki s prireditvami velikih svetovnih razstav. Taka popolna razstava, velikopotezno zasnovana, bo vzbudila samozavest naših obrtnikov in industrijcev, vzbudila bo veselje do dela, voljo do poštenega tekmovanja, zanimanje širšega občinstva, državnikov in inozemstva.

Preden se preide na podrobno organizacijo razstave, se morajo odločiti obrtni in industrijski krogi za njen obseg. Želel bi, da se sprejmejo zgoraj navedeni predlogi v celoti in to z ozirom na popolnost slike in pregleda.

Na podlagi te odločitve se more šele izdelati program in aproksimativen proračun.

Predloge za program in višino proračuna podam na prihodnji seji. O zmožnosti take razstave ne dvomim, ali delo je ogromno ter zahteva čas in sredstva.

Časa je do jesenskega termina prihodnjega leta dovolj. Sredstva pa mora nuditi uvidevnost in požrtvovalnost

obrtnih in industrijskih krogov. Prepričan sem, da tudi državne oblasti ne bodo odrekale gmotne in moralne podpore.

Po referatu se je razvila živahna debata, katere so se udeleževali gg. Franc Ravnikar, dr. Ivan Pless, Milko Krapež, Ivan Bernik, Alojzij Smerkol, Ivan Breskvar, F. Bricelj in Josip Sluga.

Ravnatelj velesejma g. Milan Dular je pozdravil to prireditev razstave in izjavil, da jo bo uprava velesejma podpirala.

Razstava bo v okviru referata, ki ga je podal arh. prof. g. Kregar, za razvoj in ugled našega obrta velike važnosti. Zato pa pokažimo svoje zmožnosti!

Pravilnik za izvršitev posameznih odredb začasne uredbe o pooblaščenih arhitektih in inženerjih.

(Konec.)

Kdor hoče izvrševati obrt stavbenika (stavbnega mojstra), za tega veljajo torej predpisi obrtnega reda in stavbnega zakona. Na podlagi teh določb mora dobiti koncesijo za stavbenika in za vpogled usposobljenosti doprinesti dokaze, ki jih predpisujejo §§ 9., 10., 11. in 12. stavbnega zakona. Dokazati mora, da je z uspehom prestal stavbeniški izpit na sedežu velikega župana (v Sloveniji v Ljubljani).

Pri tej priliki kažemo izrecno na uredbo ministrstva za notranje zadeve, trgovine in prosveto z dne 27. decembra 1893., drž. zak. št. 195, glede izpita oseb, ki nameravajo pridobiti koncesijo za stavbni obrt.

Ta uredba predpisuje, da mora stavbni mojster pri izpitu izdelati projekt za visoko stavbo z vsemi proračuni, odgovarjati mora pismeno in ustno na vprašanja iz matematike, geometrije, mehanike, stavbne mehanike in stavbne konstrukcije. Napraviti mora projekte in tudi statistične proračune.

Obvladati mora učno snov, ki je predpisana za višje obrtne šole stavbnotehnične smeri. Te šole obstojajo pri nas in učna snov na teh šolah vsebuje vse potrebno za polaganje izpita za stavbnega mojstra, za pridobitev znanosti, ki jo potrebuje stavbenik. Samo ob sebi umevno je, da razpolaga torej stavbni mojster, ki je pridobil koncesijo z ono znanostjo, ki je potrebna za dela, omenjena v členu 11. izpodbijanega pravilnika.

V Ljubljani obstoja tudi srednja tehnična šola (obrotna šola), ki je izvršno organizirana in katere absolventi zahtevajo popolnoma zahtevam, ki se stavijo danes na stavbenika. Absolventi zapustijo šolo izobraženi v vseh modernih panogah stavbne obrti.

A ne samo v Ljubljani obstoje take šole, temveč tudi v Splitu, Sarajevu, Beogradu in v Zagrebu.

Znano je, da največji in najimunitnejši stavbeniki, ne samo dandanes, temveč tudi v prejšnjih stoletjih, niso bili akademično izobraženi in vendar so na svetu visoke zgradbe, ceste, vodne zgradbe, mostovi itd., ki so jih zgradili stavbeniki, katerih stan že obstoja več kot tisoč let, in sicer v blagor narodu in državi. S stanom stavbenikov je blagor države ozko vezan. Pridobitne razmere cele vrste drugih slojev prebivalstva so odvisne od stanu stavbenikov, kateri si je tudi pridobil tekom dobe tiste pravice, ki mu gredo.

To velja ne samo pri nas, temveč tudi v vseh drugih državah. Stan stavbenikov se danes v Evropi naravnost favorizira. Na Češkem, Poljskem, v Avstriji, Franciji in

Nemčiji se dela s polno paro na izpopolnitvi obstoječih srednjih obrtnih šol. V Nemčiji zahtevajo celo od tehnikov, akademikov v začetku študija absolviranje prakse pri stavbeniku. Absolventi tehničnih srednjih šol v Nemčiji dobijo celo naslov inženjerja.

S temi izvajanji smo doprinesli dokaz, da so pravice in dolžnosti našega stanu z veljavnimi zakoni urejene. Delokrog naše obrti je natančno določen in je izključeno, da bi mogel izpodbijati pravilnik naše pravice omejiti. Pravilnik ni zakon in minister tudi ni smel prekoračiti pooblastila, ki mu ga je dala začasna uredba za reguliranje odnošajev inženjerjev.

Sklicujemo se na člen 94. naše ustave, glasom katere sme upravno oblastvo izdajati le takšne uredbe, ki so potrebne za vporabljenje zakonov, in je potrebna za to zakonita pooblastitev za poseben primer.

Izrecno pravi tretji odstavek člena 94., da uredbe ne smejo nasprotovati zakonu, za katerega izvrševanje so izdane, da pa tudi ne smejo biti v nasprotju z zakonito pooblastitvijo, na kateri podstavi so predpisane.

Za reguliranje pravnih odnošajev našega stanu je po veljavnem obrtnem zakonu pristojen minister za trgovino in industrijo. Ta pa do sedaj ni spremenil predpisov, ki obstoje za našo obrt, torej tudi za pravilnik ni mogel spremeniti predpisov, na podlagi katerih lahko izvršujemo naš poklic.

Prepričani smo, da g. minister gradjevina tudi ni hotel seči v našo pravico in gotovo ni imel namena favorizirati pooblaščenih arhitekto in inženjerje, ki tvorijo le razmeroma majhen del onih oseb, ki se pečajo s stavbami.

Naglašamo še, da je celo upravno sodišče na stališču, da morajo tudi oni, ki so dovršili stavbno, odnosno inženjersko šolo na tehnični visoki šoli dokazati, da so bili prej ali za časa študija zaposleni v stavbni stroki šest mesecev namesto predpisane prakse šest let (od tega dve leti kot polir, dokazati morajo samo štiri, odnosno če imajo diplomu tehnične visoke šole za visoke zgradbe ali za inženjersko stroko, samo tri leta prakse). Končno morajo dokazati, da so z uspehom prestali stavbeniški izpit. Ako hoče torej postati prosilec stavbenik v Sloveniji, mora izpolniti, ne oziraje se na to, da je pooblaščen inženjer, pogoj v Sloveniji veljavnega obrtnega reda in stavbnega zakona.

Identično stališče je zavzemala tudi prejšnja upravna praksa, kar dokazuje rzsodba upravnega sodišča z dne 28. junija 1912., št. 5813, Budwinski itd., št. 9054/A.

Navajamo še, da obstoja danes v kraljevini Srbov, Hrvatov in Slovencev cela vrsta organizacij (zadruge stavbenikov), ki delajo vse v blagor svojemu stanu in v blagor celokupnemu narodu. Stavbeniki v naši državi so pa tako izvrstno izobraženi, da so izdali v našem jeziku edino tehnično ročno knjigo, ki vsebuje vse podatke za sestavo projektov in proračunov in ki je edina te vrste v državi.

Dokazali smo torej, da naše pravice niso mogle biti omejene z izpodbijanimi določbami pravilnika. Vendar pa utegne stilizacija pravilnika povzročiti našemu stanu, ki se mora v današnjih časih težko boriti, veliko nepravilno in ogromno škodo. Stilizacija tega člena je protivna zakonom, na podlagi katerih izvršujemo svojo obrt. Zgodili so se že slučajji, da so državne oblasti, oziroma njihovi organi razlagali pravilnik na ta način, da mi stavbeniki sploh nismo več upravičeni do del, ki jih navaja pravilnik. Ta razlaga pa je napačna.

Pravice stavbenikov, zidarskih in tesarskih mojstrov in kamnosekov, ki so si jih ti obrtniki pridobili na podlagi obstoječih obrtnih zakonov, torej niso mogle biti tangirane, vendar pa obstoji nevarnost, da se bodo ozirale

državne oblasti vsled napačne razlage in ocenitve pravilnika samo na projekte, proračune itd. pooblaščenih inženjerjev in arhitektov, dočim bodo naše projekte itd. odbijale.

Iz vseh teh razlogov

prosimo

slavno ministrstvo, da se zavzame za naše pravice s tem, da se izda avtentično pojasnilo s strani ministrstva, da členi 12., 13. in 17. pravilnika za izvrševanje posameznih odredb začasne uredbe o pooblaščenih inženjerjih in arhitektih v kraljevini Srbov, Hrvatov in Slovencev ne tangirajo pravic stavbenikov in sorodnih obrtnikov in da se odredi, da se člen 12. pravilnika vobče izbrše in člena 13. in 17. primerno prestilizirata.

Z ozirom na to, da je naš stan z izpodbijanimi določbami težko ogrožen, prosimo za čimprejšnjo rešitev naše prošnje.

V Mariboru, dne 10. julija 1926.

* * *

Vsa stavbeniška strokovna združenja so proti temu pravilniku najenergičneje nastopila ter se obrnila do pristojnih ministrov in do naših narodnih poslancev, da izposlušajo ukinitve, odnosno izpremembe tega pravilnika.

Intervencija je imela uspeh. Zbornica za trgovino, obrt in industrijo je dobila od ministra trgovine in industrije obvestilo, da je izdal velikemu županu v Ljubljani in Mariboru naslednja navodila:

«Ker bi mogla nastati domneva, da se členi 12., 13. in 17. pravilnika za izvedbo posameznih odredb začasne uredbe o pooblaščenih inženjerjih in arhitektih («Službene Novine» z dne 9. junija t. l., št. 129) poljubno tolmačijo in da se z njimi zožujejo pravice stavbenih obrtnikov, ki so si pridobili pravico za izvrševanje svojega obrta po zakonu poti in katerim je po obstoječih predpisih obrtnih zakonov (obrnega zakona za Hrvatsko in Vojvodino, zak. čl. XVII iz leta 1894., naredbe o izvrševanju obrtov v Bosni in Hercegovini z dne 3. marca 1909., stavbnega zakona za Slovenijo in Dalmacijo z dne 26. novembra 1843.; drž. zak. št. 193) točno odrejen delokrog, je to ministrstvo zavzelo stališče, da zgorajšnje odredbe pravilnika v nobenem primeru ne tangirajo obstoječih predpisov obrtnih zakonov. Ne more se predpostavljati, da se je s tem pravilnikom nameravalo razveljaviti obstoječe predpise obrtnih zakonov, ker je jasno, da se s pravilnikom ne morejo menjati zakoni, ki so še v veljavi.»

Z zadoščenjem pozdravljamo ta odlok ministrstva trgovine in industrije. Opozarjamo stavbenike, zidarske, tesarske in kamnoseške mojstre, da se ozirajo na ta odlok, ako bi jim katerokoli oblastvo ali korporacija hotela kratiti njihove pravice, kakor se je to že skušalo v nekaterih primerih.

Temeljni pojmi elektrotehnike.

(Nadaljevanje.)

Ta zavest nas torej prepriča, da produkt volt krat ampere pri izmeničnem toku pomeni le dozdevni učinek, medtem, ko je ta produkt pri istosmernem toku že pravi učinek dela. Pravi učinek v wattih dobimo pri izmeničnem toku šele, ko pomnožimo dozdevni učinek s $\cos \phi$, ki je kot rečeno vedno manjši kot 1. Enostavno sledi iz tega, da lahko izračunamo $\cos \phi$, ako odberemo na instrumentu na sklepalni deski množino voltov, tedaj napon in množino amperov na amperometru, dalje množino wattov na wattmetru ter napravimo kvocient. Cosinus ϕ je tedaj $\frac{\text{Volt-ampere}}{\text{watt}}$.

Električna konjska sila je teoretično 736 wattov. Ako dovajamo elektromotorju 736 watt — pri istosmernem toku volt krat amp. in pri izmeničnem toku volt krat amp. $\cos \varphi$, oba produkta enako 736 —, vendar ta motor ne bo proizvajal 1 mehanične konjske sile, katero merimo s 75 kg na sekundo. Motor oddaje manj; za koliko manj, nam pa pove stopnja učinka, katero zaznamujemo zopet z grško črko η (eta), nemško se zove Wirkungsgrad. Ta stopnja je zelo različna pri različnih motorjih in aparatih, katere uporabljamo v električnem obratu. Pri malih motorjih je 80 %, 75 % in še nižje, pri večjih in velikih 85 % do 93 % in več.

Pri 85 % moramo motorju dovajati 736 krat 100/85 = 866, pri 90 % na ta način 818 wattov. Oglejmo si danes motor, ki se ponajveč rabi, namreč trofazni ali vrtilnotočni motor.

Nekaj pripomb k razjašnjenju trofaznega toka. Trofazni tok obstoji iz treh izmeničnih tokov, ki imajo iste periode, isto jakost, ali časovno so vsled konstrukcije stroja za $\frac{1}{3}$ faze drug za drugim prerinjani. Ena perioda ali v elektrotehničnem govoru en električni krog je kot trigonometrični krog isto 360 trigonometričnih stopinj; $\frac{1}{3}$ znaša tedaj 120 stopinj, kar zaznamujemo z $2\pi/3$. Ta sistem je dobil ime vrtilnega toka, ker se toki vrtijo in hitijo drug za drugim s časovno razliko po $\frac{1}{3}$ periode. Ta lastnost poseduje velike tehnične efekte in prednosti. Poleg vsega je delo toka povišano, primerjal bi med seboj se drveče posamezne izmenične struje s konkurenčnim podjetjem, tako, da na zunaj dobimo nek spoj teh treh konkurentov, ki ga izražamo s faktorjem $\sqrt{3} = 1.73$.

(Nadaljevanje sledi.)

Štiridesetletnica kolektivne zadruga obrtnikov v Sevnici ob Savi.

Pred kratkim je proslavilo logaško obrtništvo jubilej 40letnega obstoja svoje zadruga, dne 22. avgusta t. l. pa proslavi ta lep jubilej kolektivna zadruga obrtnikov v Sevnici. Štiridesetletni obstoj zadruga dokazuje, da se je naše obrtništvo že pred dolgimi desetletji oklepalo svojih organizacij in ustanavljalo svoje zadruga kot naslednice nekdanj mogočnih cunftov, cehov in inung.

Obrtništvo, pripadajoče kolektivni zadrugi v Sevnici, je lahko ponosno na ta jubilej, ker je to jubilej truda polnega organizatoričnega dela. Preteklo je 40 let; za nami so časi, dobri in slabi, vojna, preobrat — pred nami pa leži bodočnost — nepregledna planjava. In naša bodočnost bo taka, kakor si jo bomo zoblikovali z delom, trudom in naporom. Obdelovali bomo složno in neumorno ledino, da bo rodila na naši poti v bodočnost sadove, da bomo vsi živeli in se kljub vsem zaprekam razvili v stan, ki bo pomenil v življenju nezumljivo silo.

Kolikor moči — toliko pravice, to geslo nas mora združevati. Naša moč pa je v organizacijah, v naših zadrugah.

Proslava 40letnega obstoja zadruga v Sevnici naj ima vsled tega tudi namen, da si v tem zmislu začrta bodoče delo, v prospah zadruga članstva.

Da bo pa proslava tega pomembnega jubileja čim lepša, vabimo vse zadruga, obrtna društva in posameznike, da se 22. avgusta zberejo v Sevnici, da tako obrtništvo vse Slovenije proslavi praznik ene izmed svojih najstarejših organizacij.

Spored proslave je sledeči: Ob pol 15. uri sprejem gostov na kolodvoru, nato povorka na trg in pozdravni govori. Po tem oficijelnem sporedu se bo vršila velika vrtna veselica na vrtu hotela «Triglav» v Sevnici.

Obrtniška „Samopomoč“.

Drugi smrtni primer.

Dne 29. julija t. l. je umrl član «Samopomoči» g. Frane Lovko, urar v Cerknici št. 31. Po predložitvi uradnega mrtvaškega lista je vodstvo izplačalo njegovim svojem posmrtnino.

Vsi člani «Samopomoči» se pozivljajo, da po poštni položnici nakažejo prispevek za drugi smrtni primer po 5 Din.

Vodstvo je pred kratkim razposlalo vsem članom dve položnici po 5 Din, in sicer za umrli člana J. Weissa in Franca Lovka. Vsi člani naj torej nakažejo po poštnih položnicah prispevke v roku, ki je določen v pravilih.

ZAHVALA.

Svojeci in sorodniki se zahvaljujemo vodstvu «Obrtniške samopomoči Zveze obrtnih zadrug v Ljubljani», katero nam je ob smrti g. Josipa Weissa ml. izplačalo takoj po predložitvi uradnega mrtvaškega lista pogrebniino v znesku Din 3195.—.

V Ljubljani, 26. julija 1926.

Dobave.

Vršile se bodo naslednje ofertalne licitacije, dobave in prodaje:

Direkcija državnega rudnika v Kakanju sprejema do 20. avgusta t. l. ponudbe za dobavo jermenov.

Pri direkciji državnih železnic v Sarajevu se bo vršila 30. avgusta ofertalna licitacija glede dobave mizarskih izdelkov.

Pri gradbenem oddelku direkcije državnih železnic v Ljubljani dne 30. avgusta ofertalna licitacija glede oddaje prepleskanja mosta čez Ljubljaničo pri Preserjih.

Pri komandah mariborskega in celjskega vojnega okruza v Mariboru in Celju, pri komandah mesta v Ptujju in Slovenski Bistrici ter pri intendanturi Dravske divizijske oblasti v Ljubljani dne 17., 18. in 20. avgusta ofertalna licitacija glede dobave mesa za čas od 1. oktobra t. l. do konca marca 1927.

Pri upravi državnih monopolov v Beogradu dne 24. avgusta glede dobave 4000 komadov zabojev.

Pri direkciji državnih železnic v Ljubljani dne 27. avgusta glede dobave 2410 komadov različnih žarnic.

Pri odelenju za mornarico v Zemunu dne 27. avgusta glede dobave raznega materijala (železni profili, pločevina, zakovice, žebliji, razne kovine, električni materijal, jeklene vrvi, steklo, gonilni jermeni, usnje, svedri, razno orodje, šamotna moka in opeka, pile itd.

Pri direkciji državnih železnic v Ljubljani dne 31. avgusta glede dobave 284 komadov kolesnih obročev.

Pri direkciji državnih železnic v Ljubljani dne 1. septembra glede dobave 60 komadov kompletnih klosetov za osebne vozove.

Iz organizacij.

Čevljarska zadruga v Ljubljani naznanja interesentom, da se vrši prihodnja pomagalska preizkušnja v nedeljo dne 29. avgusta t. l. Prijave, katerim je predložiti učno izpričevalo ter izpričevalo o obrtno-nadaljevalni šoli, se sprejema najkasneje de 25. t. m. v zadruga pisarni, Hrenova ulica 4. — Načelstvo.

Občni zbor Pokrajinske zadruga kleparskih, inštalaterskih in kotlarskih mojstrov v Ljubljani. K poročilu o občnem zboru, ki smo ga priobčili v zadnji številki, poročamo

dodatno, da je v načelstvenem poročilu izrekel združni načelnik g. Alojzij Smerkol zahvalo direktorju Tehnične srednje šole v Ljubljani g. J. Reisnerju za prepustitev prostorov za prikojevalni tečaj, ki se je vršil lansko leto, ter Uradu za pospeševanje obrti v Ljubljani, zlasti njega ravnatelju inž. g. Gvidonu Guliču za prireditev tečaja in za vsestransko podporo, ki jo je istemu nudil.

Iz delovanja obrtnega društva v Trbovljah. V teku zadnjih šestih mesecev je odbor imel šest rednih sej in deset sestankov v Hrastniku in Trbovljah. Društvo je priredilo tri veselice in eno tekmovanje za dobitke (igranje na keglice). 15. avgusta se začne tekma za krasne dobitke v gostilni g. Floreninija. V volilni sklad za volitve v obrtno zbornico je odbor nakazal akcijskemu komiteju prvi prispevek v znesku 500 Din. Društveno tajništvo dobro posluje. V teku pol leta je prejelo 46 dopisov, odposlalo jih je pa 94. 2. avgusta se je vršil v Hrastniku pri g. Birtiču obrtniški sestanek, ki je razpravljal o obrtniški samopomoči. Društvo šteje danes preko 120 rednih članov; društveni funkcionarji zadevajo pri svojem delu na težke ovire, ker se obrtniki sklicujejo na svoje zadruge. Treba bo še mnogo dela, preden se bo večina obrtništa zavedala pomena svojih obrtnih društev in zadrug ter svojega stanu. V slogi je moč. Mi gremo naprej. — Š. A.

Zadruga krojačev in krojačic za sodni okraj Litija v Zagorju sklicuje redni občni zbor, ki se bo vršil v ponedeljek dne 23. avgusta 1926. ob 2. popoldne v gostilniških prostorih g. Josipa Ranzingerja v Zagorju. Dnevni red: 1.) Poročilo načelstva. 2.) Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora. 3.) Poročilo blagajnika. 4.) Poročilo računskih preglednikov. 5.) Proračun in določitev združne doklade za leto 1926. 6.) Volitve načelnika, njegovega namestnika, odbornikov in namestnikov, dveh računskih preglednikov in dveh zastopnikov za zvezni zbor. 7.) Važna poročila zastopnika Zveze obrtnih zadrug v Ljubljani. 8.) Raznoterosti. Če občni zbor ob napovedani uri ne bo sklepčen, se bo isti vršil eno uro pozneje ob vsakem številu navzočih članov. Člani, ki se občnega zbora ne udeležijo, se kaznujejo z globo do 300 Din.

Občni zbor zadruge rokodelskih in dopuščenih obrtov v Dobu pri Domžalah. V nedeljo 18. julija popoldne se je vršil ob dokajšnji udeležbi združni občni zbor, katerega je vodil združni načelnik g. J. Vidmar. Zadruga šteje 120 članov. Iz podanega blagajniškega poročila je bilo razvideti, da se člani premalo zavedajo važnosti in pomena zadruge. Zadruga ni pobirala od članov doslej nikake združne doklade in je svoje izdatke krila le z vpisninami. Storil pa se je na tem občnem zboru vendar majhen korak naprej in se je letos prvič določila združna doklada v znesku 5 Din letno za člana. Tajnik Zveze obrtnih zadrug, g. I. Kaiser, je poročal nato o obrtniški «Samopomoči» in se je vpisalo takoj nekaj članov, med druge pa so se razdelile pristopne izjave. — Upamo, da se bo tudi obrtnišvo brdskega sodnega okraja vzbudilo in da bo v bodoče krepkeje sodelovalo pri obrtniškem gibanju. Čim solidarnější bo naš preokret, tem večja bo naša moč.

Zadruga urarjev, zlatarjev, optikov, pasarjev in graverjev v Ljubljani naznanja svojim članom, da je dobila od meroizkusnega nadzorništva v Ljubljani z dopisom z dne 7. avgusta t. l. št. 810 nastopno obvestilo. «Gospod minister trgovine in industrije je s svojim rešenjem z dne 17. julija 1926., br. 1175, predpisal pri preizkušnji čistote dragocenih kovin, katere vsebujejo poleg dodatka od srebra ali bakra še druge snovi, sledeči postopek: 1.) Vsak izdelovatelj domače robe, ki izdeluje take zlitine, ki poleg dovoljenega dodatka (bakra ali srebra) legira k dragoceni kovini druge kovine, je dolžan deponirati pri kontrolni oblasti, kateri je podrejen, iglo dotične zlitine. Kemijskim potom

se bo ugotovila pri ministrstvu v Beogradu nje čistota ter ako bo odgovarjala zakonskim predpisom, uporabljala kot poskusna igla samo za izdelke, ki bodo izdelani iz te legure in dotičnega izdelovatelja, ki jo je deponiral. Ako izdelovatelj izdeluje več vrst in barv legure dragocene kovine, je dolžan za vsako teh legur deponirati po eno iglo. 2.) Če izdelovatelj ne deponira navedene igle pri kontrolni oblasti, je dolžan, kadar predloži take izdelke v punciranje, istim priložiti komad legure v teži 1 g, ki se nato analizira pri Kontrolni dragocenih kovin v Celju. 3.) Če stranka ne izpolni zahtev 1. in 2. točke, se ji pri predložitvi izdelkov (iz prej navedenih legur) v punciranje, odvzame komad izdelka v teži 1 g, ki se nato analizira. Oblika deponirane igle je ista, kot jo imajo uradne igle. Ista naj bo iz bakra s pratiljeno leguro v dolžini 150 mm, širokosti 7 mm, debelini 2 mm ter mora nositi ime lastnika. Za izdelke, uvožene iz inozemstva, veljajo predpisi točk 2. in 3. Po teh navodilih se prične poslovati pri Kontrolah dragocenih kovin dne 1. oktobra 1926.

Razno.

Tečaj za elektroinštalaterje v Ljubljani. Strokovna zadruga koncesioniranih elektrotehnikov za Slovenijo v Ljubljani sporoča svojim članom, da namerava urad za pospeševanje obrti prirediti v mesecih septembru in oktobru t. l. tečaj za elektroinštalaterje v Ljubljani. Pouk bo teoretičen in praktičen in se bo v prvi vrsti proučilo veljavne elektrotehnične predpise. Predaval bo g. ing. A. Dietrich, in sicer se bo vršil pouk trikrat na teden ob večernih urah. Opozarjamo svoje člane na prireditev tega tečaja, da se zainteresirani pravočasno javijo v pisarni urada za pospeševanje obrti v Ljubljani, Krekov trg (bivša Mahrova hiša), kjer dobe prijavnice listine v izpolnitev. Tečaj za elektroinštalaterje bo **b r e z p l a č e n**.

Zasebno čevljarsko učilišče v Ljubljani. Pričetek tretjega krojnega tečaja je 24. avgusta in traja šest tednov. Prijave je pošiljati na vodstvo. Ti tečaji so velike važnosti za gg. mojstre in pomočnike kakor tudi za sinove mojstrov. **Specijalni večerni tečaj za gg. mojstre in pomočnike.** Ker smo prejeli od nekaterih strani prošnje gg. mojstrov in pomočnikov, naj se omogoči obiskovanje tečaja tudi takim, ki se ga čez dan nikakor ne morejo udeležiti, zato smo sklenili prirediti specijalne večerne tečaje za gg. mojstre in pomočnike. Tečaj se prične 1. septembra 1926. ob 7. uri zvečer v prostorih Zasebnega čevljarskega učilišča v Ljubljani, Mestni trg št. 25. Vsa nadaljnja pojasnila daje vodja: K. M a j e e, strokovni učitelj.

Srečke zanatliškega esnafa okrga v Pirotu. Zanatliški esnaf v Pirotu je izdal 5000 komadov srečk v korist ustanovitve fonda v pomoč bolnim otrokom in podporo svojem umrlih obrtnikov. Zveza obrtnih zadrug v Ljubljani je prejela 25 srečk v razprodajo. Vsaka srečka stane 10 Din. Zrebanje se bo vršilo 7. novembra t. l. v navzočnosti politične oblasti. Naročajo se pri Zvezi obrtnih zadrug v Ljubljani. Denar je poslati v naprej.

Trbovlje. V četrtek 29. julija t. l. smo spremili k večnemu počitku kovaškega mojstra g. Ivana Orešnika, sina g. Ivana Orešnika, zastopnika glavne zaloge zagrebške pivovarne. Rajnkega je spremlilo mnogo občinstva, rudniško in prostovoljno gasilno društvo iz Trbovelj ter gasilno društvo iz Hrastnika, obrtniki in prijatelji na njegovi zadnji poti. Ob grobu se je več govornikov poslovilo od njega. Bil je dober družabnik in previden delavec. Bil je sin-edinec in zapušča žalostne starše in mlado ženo; bil ni niti tri tedne poročen. Ubil ga je električni tok pri delu inštalacije vodovoda v hlev. Trboveljčani ga bodo ohranili v častnem spominu.

Kako se oddajajo državne dobave. Na nekem obrtniškem zborovanju se je iznesel ponovno primer, ki jasno kaže, kako se pri državnih dobavah na lahek način «zaradi», seveda če ima človek strice in dobre «poslovne» zveze na mestih, kjer se dobave oddajajo. Za neko državno mejo v Sloveniji se je razpisala v «Službenih novinah» postavitev državnih mejnikov. Delo je bilo oddano v Beogradu baje za 1.800.000 Din. Dotični srečnej v Beogradu je oddal delo nekemu v Sloveniji, ki ga je izvršil baje za 300.000 Din. Na tak lep način je beograjski «dobavitelj» zaslužil, ne da bi vedel kako in zakaj, čez en milijon dinarjev, potem pa je odšel, da mirno uživa sadove svojega trudopolnega dela. Ne smemo se potem čuditi, če so državne blagajne vedno prazne, davki pa vedno višji in neznosnejši. Radovedni smo, če se bo za ta eklatanten primer zavzela pristojna oblast. Opozorjamo na to naše poslance in zahtevamo, da se nam zadeva pojasni.

Devizni predpisi za potniški promet v Rumuniji. Rumunsko ministristvo financ je devizne predpise za potniški promet pocistrilo s sledečo odredbo: Noben potnik ne sme imeti ob odhodu iz Rumunije brez dovoljenja generalne direkcije carin s seboj več nego 5000 lej v protivrednosti tuje valute, efektivnem denarju, čeku ali kreditnem pišmu. Izvoz lej v kateremkoli znesku je brez dovoljenja brezpogojno zabranjen. Tuji potniki, ki bivajo v Rumuniji samo mimogrede, in oni, ki potujejo v tranzitu, smejo ob odhodu imeti pri sebi toliko denarja v tuji valuti, kolikor so ga imeli ob prihodu, a le pod pogojem, da so jim carinski organi ob prihodu na meji zabeležili v potne listine,

... NAJNIŽJE CENE! ...

trgovina IV. BONAČ

prilagoča največjo zalogo pisarniških in šolskih potrebščin in potrebščin za tehnične pisarne, risalnih, skicnih, pavznih in svetlopisnih papirjev, risalnih orodij, map in registratorjev za korespondenco, prepisnih in poslovnih knjig.

Preskrbuje vse vrste tiskovin 6-3

Pisemski papir **knjigoveznica** Polnilna peresa

AVGUST AGNOLA

Zaloga stekla, porcelana, kamenine, zrcal in šip. Kompletne opreme za gostilne, restavracije, hotele, kavarne in bare.

Luksuzni predmeti. - Stavbno in umetno steklarstvo.

Telefon 478

LJUBLJANA

Telefon 478

Dunajska cesta 10 12-10

POZOR! Popravljam vsakovrstne — URE —

precizno, po nizki ceni in hitro, z enoletnim jamstvom. — Postregel bom z najnižjimi cenami.

LJUBLJANA D. MARINKO LJUBLJANA

izprašani urar

Florijanska ulica št. 31. 12-8

Skrbno izdelovanje

Preobleke

Najnižje cene!

L. MIKUŠ

tvornica dežnikov

LJUBLJANA

Mestni trg št. 25.

Največji izbor

Popravila

27-16

Najnižje cene!

koliko nosijo s seboj denarja. Samo v takem primeru se sme denar izvažati brez posebnega dovoljenja.

Za konzorcij «Obrtnega Vestnika» **Engelbert Franchetti.**

Urednik **Engelbert Franchetti.**

Za Delniško tiskarno, d. d. v Ljubljani, **H. Brandt.**

MALIOGLASI

vsaka beseda 50 par — najmanjši znesek 3 Din. — Glase je placati v naprej lahko tudi v znakah — Za odgovor je priložiti znakko.

Naročajte in razširjajte
edino strokovno glasilo
«Obrtni Vestnik»!

Uprava v Ljubljani, Dunajska
cesta 20. 18/26

Anton Tonejc
restavrater 14/26

pri «Lovačkem rogu»
v Zagrebu, Illica, priporoča
svojim rojakom svojo izbornu
kuhinja in izbrana vina.

Narodni dom, Maribor
Štajerska klet, abonenti, keglji-
šče, haložan, znižane cene. —
O set 26/26

«Brezalkoholna
produkcija»

v Ljubljani, Poljanski nasip
št. 10/66, pošlje vsakemu naro-
čniku «Obrtnega Vestnika»
zanimiv cenik brezplačno. —
Zahtevajte ga takoj; ne bo
Vam žal!

Vsakovrstne

pile (turpije) rašpe

izvršuje strokovno in po zmer-
ni ceni. Prevzame tudi spe-
cijalna naročila **Ivan Figar**,
pilarski mojster v Ljubljani,
Cesta na gorenjsko železnico
št. 4 (v bližini gostilne «Novi
svet»).

«POSEST»

realitetna pisarna, druž. z o. z.,
Ljubljana, Sv. Petra cesta 24,
prodaja in kupuje:
nepremičnine, razne trgovske,
obrtne hiše, gostilne, kmečka
posestva, graščine, stavbene
parcele itd. pod najugodnejšimi
pogoji.

Lisice, kune, vidre, zajce itd.
kupi po najvišjih dnevnih
cenah **P. Semko**, Ljubljana,
Turjaški trg št. 1.

LEKARNA

TRNKÓCZY

LJUBLJANA

MESTNI TRG 4

Zaloga

vseh tu- in inozemskih
specialitet, preparatov,
mineralnih voda
itd. 12-7

NAJTRPEŽNEJŠO STREŠNO OPEKO

NUDIJO

ZDRUŽENE OPEKARNE, D. D.

LJUBLJANA, MIKLOŠIČEVA CESTA ŠTEV. 13.

TELEFON 733.

20-16

Volna in bombaž
za strojno pletenje in za vsa-
kovrstna ročna dela se dobi
v veliki izbiri in po najnižjih
cenah pri
Karel Prelogu
Ljubljana, Gosposka ulica 3,
Stari trg 12.

Avgust Jeglič

Radeč pri Zidanem mostu
priporoča svojo trgovino z
usnjem in čevljarškimi potreb-
ščinami. 1/26

Vsakovrstno zlato
kupi po najvišjih cenah
Černe, juvelir v Ljubljani,
Wolfova ulica št. 3. 16/26

Kovaška dela

vseh vrst izvršuje redno, so-
lidno in po primerni ceni ko-
vaški mojster **V. Urbančič** v
Ljubljani, Zabajak. — Preskrbi
tudi kolarska dela.

Priporočam

cenj. obrtnikom svojo zalogo
železnine, orodja in okovja.

Kupujem

staro železo in kovine.
Fr. Stupica, Ljubljana.

Engelbert Franchetti
brivec

Ljubljana, Dunajska c. 20
priporoča svojim znancem in
prijateljem iz mesta in dežele
svojo brivnico.
Za točno in dobro postrežbo
je skrbljivo. 17/26

Iščem zobotehniško učno
mesto;

sem resnega značaja, star 16
let, imam 3 mešč. in trgovsko
šolo. — Blagohotne ponudbe
na Avgusta Zapeta, p. Škocjan
pri Mokronogu.

Ustanovljeno leta 1894

Urarske in zlatarske forniture in orodje

nudi 24-3

J. BEHRMANN I SIN

oddelek garnitur

ZAGREB, Duga ulica 16.

Prodaja samo urarjem in zlatarjem

J. GOREC

LJUBLJANA

Palača Ljubljanske kreditne banke

Kolesa

Sivalni stroji

Vsi deli in popravila

Radio-aparati in deli

Zarnice

Sportni predmeti

24-16

najbolje — najceneje!

Obrtna banka v Ljubljani

Centrala:

Kongresni trg št. 4

Podružnica: Ljutomer 12-10

Telefon št. 508 Telefon št. 508

Račun pri poštno-ček. zavodu v Ljubljani
št. 12.051

Daje kredite v obrtne svrhe, pospešuje ustanavljanje obrtnih in industrijskih podjetij, izvršuje vse bančne transakcije najkulantneje. Vloge na knjižice in na tekoči račun se obrestujejo kar najugodneje, vezane vloge po dogovoru primerno višje.

ORIENT

d. z o. z.

tovarna olj, barv, firnežev in lakov

Slomškova ulica št. 19

LJUBLJANA

Vodmat pri Ljubljani

Prodajalna na drobno: Miklošičeva cesta 4
nasproti frančiškanske cerkve. 24-16

Kreditni zavod za trgovino in industrijo

Ljubljana, Prešernova ulica št. 50

(v lastnem posloplju). 24-16

Brzojavni naslov: Kredit Ljubljana.

Telefon št. 40, 457, 548, 805 in 806.

Obrestovanje vlog, nakup in prodaja vsakovrstnih vrednostnih papirjev, deviz in valut, borzna naročila, predujmi in krediti vsake vrste, eskompt in inkaso menic in kuponov, nakazila v tu- in inozemstvo, safe-deposits itd. itd.

Kreditno društvo Mestne hranilnice ljubljanske

dovoljuje posojila

na menice in kredite

24-16

v tekočem računu

vsem kredita zmožnim osebam in tvrdkam